

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ศักยภาพการพัฒนาป่าชุมชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายประจัน พิบูลย์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรทัศน์ อินทร์คัมพร	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารมณ์ โอภาสพัฒนกิจ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงเชาว์ อินสมพันธ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแนวทางการจัดการป่าชุมชน ของ อบต.ในเขตอำเภอ เชียงดาว เพื่อศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด เงื่อนไขต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ของ อบต. ต่อการจัดการป่าชุมชน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการป่าชุมชน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 60 คน การรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

จากการศึกษาพบว่า อบต. มีแนวโน้มให้การสนับสนุนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการป่าชุมชน ได้แก่ การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งป่าชุมชนทุกหมู่บ้าน การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนป่าชุมชน การกำหนดแผนจัดการสัมมนาระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการป่าชุมชนและการจัดทำโครงการ อบต. สำจร เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญของป่า ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดได้ระบุในแผนพัฒนาตำบล 5 ปี (2545-2549) อย่างไรก็ตาม อบต. ทั้ง 3 แห่งยังมีอุปสรรคในเรื่องการพัฒนาป่าชุมชน เนื่องจากความจำกัดของงบประมาณของ อบต. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมและดูแล

ทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ป่าชุมชนส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากองค์กรชาวบ้านและได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของ อบต. ต่อการจัดการป่าชุมชน คือ ชาวบ้านบางส่วนยังไม่เข้าใจเรื่องการจัดการป่าชุมชน สมาชิก อบต. ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ขาดการประสานงานระหว่าง อบต. คณะกรรมการหมู่บ้านและผู้ใหญ่บ้าน งบประมาณมีจำกัดและพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยาน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้คือ อบต. ควรมีการจัดบันทึก กฎระเบียบในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของทุกหมู่บ้าน ควรมีการจัดกองทุนในระดับตำบล สำหรับดูแลอนุรักษ์ป่าชุมชน ควรมีการเจรจาทันทีระหว่างภาครัฐ เอกชนและชาวบ้าน ในการแก้ไขพระราชบัญญัติป่าชุมชน และความร่วมมือในการเป็นเครือข่ายป่าชุมชน เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของการพัฒนาป่าชุมชนให้มีความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนมากยิ่งขึ้น

Independent Study Title Potential of Tambon Administration Organization on Community
Forest Development in Chiang Dao District, Chiang Mai Province

Author Mr. Prachan Phiboon

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn	Chairman
Asst. Prof. Dr. Avorn Opatpatanakit	Member
Asst. Prof. Songchao Insomphun	Member
Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member

Abstract

The objectives of this study were to study the potential to manage the community forest of TAO (Tambon Administrative Organization) in Chiang Dao District and to study about the potential, limitations the problems, the barrier and conditions in the operation of TAO for its community forest. The population studied were the village committee, the committee of community forest and members of TAO totally 60 persons. The data collection was done through the interview questionnaires and observing participation and analysed by descriptive statistics.

From research finding, it was found that TAO tends to participate and support activities in the management of community forest for example, provided the support to establishing community forest of the village, to establishing the foundation of community forest, to planning the seminar among people involved in community forest and to arrange the project of "Moving – Around TAO" in order to stimulate people's appreciation of forest conservation. All activities were settled in the 5 year plan for district development (1992 – 1996). However, the TAO of the 3 villages had the obstacles to develop community forest due to their insufficient budget. The member of TAO misunderstanding about their roles, duties and are not interested in the promotion and resources conservation. In addition, most community forests were founded by the villagers but supported by private or government organizations. So there was a big gap of understanding and the organization of community forest. As a result, TAO could not carry out their functions property.

The problems and obstacles of TAO's community forest implementation were the misunderstanding of villagers or even members of TAO in running and playing their roles, and lack of cooperation between the village committee and the village chief, insufficient budget and the area overlap between the community forest and the national reservation forest or the National Park.

It is suggested from this research that TAO should record about the law of preserved forest for every village and should have the foundation of District level for preserving the community forest. There will be the meeting among the government, the private association and the villagers to make the understanding and the participating to solve the community forest's law to raise the potential of the community forest's development in order to make it stronger and more efficient in preserving resources conservation.

มหาวิทยาลัย
Chiang Mai University